

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ystoria Troiana - Cod. Aug. pap. 37

Guido <de Columnis>

[Reichenau], [14. Jahrh.]

Liber V

[urn:nbn:de:bsz:31-73096](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-73096)

dms uoluptate eam i ple deturpalles
 et eam que uix tibi cedere potit iungio
 sociatam indigna tibi meretricali stude-
 mo statuisse. Ex hac em friona pcessit
 extenuatis tota matia riberi de qua post
 modu maxima scandela pcesserit laqis
 tpuby meata q de qua dapna postmodu
 irrepabilia snt secuta. Suetia fundit uibe
 Troie. ut prim dem est. Sica cu omibu
 lois ablati ab ipa naues eoz ascendit.
 Sironio recedit altore et comittentes
 se pelego uehs et tmsis felia remige salu
 quictores ingra sunt reusi. Scultat q
 nimio gra tota puidio i gior ipoz memo-
 ria et tantoz acquiscie tonoz p quibz
 omibz grates uictorias q grata pacifica
 dijs reddur. De Sironioz ig spolijs Sica
 tota plena fit dms quibz eam dictatis
 uictorijs qui te illo fuerit in tpe succes-
 sores eoz p mlti tpa post modu successi-
 ue habude fuerit indeficientibz diuicijs
 epulenti. *liber. quintus de fundamto
 magne Troie p Regem Priami post
 modu restituitate.*

Ostructa ig et euersa fundit uibe
 Troie Laumedone rege suo nequit
 mfecto tot militibz q nobilibz ciuibz uec
 traditis tot mulieribz q puellis uigo sui-
 tutis adductis nobili exiona ipius regis

filia meretricio more supst. Helmois
 libidine ostenta. In pndi diliget ad
 uertant quales snt in lre mudo oca rez
 euentus q necio deat lones astuolis
 oca aleuibz i iuris abstine. hnt em se sepi
 leues i iure admistrat ignis cui modica
 sintilla oca almetis nutrita sub tne subito
 i maximas et aduertes flamas exalat.
 Dilome em Reges q pncipes alienigenis
 no obce qui ad eoz regna se oferit non
 ex maluoh ipostu fomite ut regnoz eoz
 scutent archana na iuda fatoz senes fe-
 licia inimica suma i firmitate manere
 diuicijs semp negat ut status loim dedu-
 cat habilis i rima et pmsensibiles et
 oca i fidias potaorez i mittit et inducit
 ad casuz astuola q m opmabili matia
 cam trahens ne p uisione phabita p cau-
 telle sbidui ualeat se tueri. Sub lre ig
 i nolucio frs ignentibz pma tria de-
 structa tals nobillissimi laumedontis
 ifellissimi regis fuit. S. d. utinam
 finis fuisset finis extremus intitus
 tante cladis ut obtam felias occasiois
 cam qualis fuit Laumedone Regi i nudo
 litore terre sue Sicas alijs nauigantibz
 repentinu hospiciu denegasse in tanta fa-
 ciouis lesione si fican dia pot mors
 dispendiu i amisset morti q traditis sui

filia Regis
 laumedone p
 qua fuit de-
 structio sede
 troie.

minorum circumquaque cubitorum altitudine duarum
 torum quorum superficies erit marmoreis instructa
 lapidibus in uariis diuersitate colorum ut in
 tuentium aspectibus blandirent. In murorum
 itaque ipsorum circumquaque oratione non in istum
 una turris distabat ab alia que super mu-
 ros eisdem exarscenti altitudine imi-
 nebant. In uicinis autem et exitus Ciuitatis
 ipsius fuit in sex Ianuis instructa.
 Quarum una Bardanes. Secunda Tritonea.
 Tercia Helas. Quarta Choras. Quinta
 Sipyria. Et sexta antenorides uocabatur.
 Quelibet etiam portarum ipsarum bellicosissimas
 turribus firmata plateas et in celatibus
 marmoreis ymaginum circumquaque deo-
 rum quarum quibus amicis intrare uolentibus
 placidus permittitur ingressus et super resis-
 stentibus. Uideh in munitis duris a fortibus mi-
 nabatur accessus. Erant etiam ipsi muniti exte-
 riori parte ambitus circumquaque obsecris
 iatibus profundo uallo firmata cui ualli distan-
 tia mense et muros eisdem longa planities
 extendebatur. Infra uero Ciuitate eadem extruc-
 ta fuerunt instructa palatia que in istuc
 te domus eorum formosis hediticis que
 Ciuitate eadem ornabant in multarum latitudine
 platearum. Perfecto etiam allerunt nullas domus
 nullas hospicioy in Ciuitate troie fuisse con-
 structum cum illud quod minoris depressiois con-

Nota Ianuay
 sine portarum ma-
 gne tibi.

tene super terram saltum erectum in sexaginta
 cubitorum altitudine non fuisse totum etiam
 marmoreis firmatum lapidibus in munitis
 ymaginum ferunt a huius celatibus. Erant
 enim eius platee longo et recto distense
 diametro in quarum medio disceptus ac-
 uegetabilis. aurore dulces et uarios resu-
 debat afflatus. Insuper non latentibus platearum
 innumerabilibus super cubitis marmoreis
 acerbis circumuolutis erectis sub ipsorum edificiorum
 eleuatis libere a cotidianis gradientibus pa-
 tebat accessus ut nec auctorum rabie nec
 ab ymbubus uire celesti uexarent munitis
 asphombus gradientes. Plateas enim ipsarum
 oxhamcorum arcum late fuerunt prope stua-
 ones. In quibus erant operum pro certa loca
 distincti cotidianis opibus quoniam artifi-
 cibus insudabant. Hic etiam architecti ma-
 nebant. hic pictores. hic statuarii. hic
 marmorarii. hic leicharii manebant.
 hic clauicarii. hic quadrigarii. hic li-
 gnarii. hic mularii. hic de aurores albi
 ni qui statuas et ymagines in auro pingebant.
 hic argentarii qui citharas faciebant
 exuitio. hic errarii. hic fossiores qui cupa-
 nas ex metallo fundebant. hic fabricarii
 qui camillas faciebant a brachas huius fu-
 sarum qui ferreos in ferro fusos existimant
 muliebres. hic pironarii. hic libertores.

hic ficuli. hic annifores. hic plubary. hic
 peculary. hic pellipary. hic fullones. hic
 carpentary. hic agnary. qui in caetela. s.
 ioris nobiliby sociabatur. hic dealbantes
 armor. hic bachary seu panchelargeq
 opus de auris ens infemis apponit. hic
 chasticary. hic fabricates. hic gamean
 qui textores appellat. hic geometri qui
 iugera iustior tiaz nio diuidebat. hic
 bach qui panos laneos et lineos in mltis
 colore tingebar. hic tabernary. hic pisco
 res. hic arary. hic artilatores qd mer
 gatores vulgunt appellat. hic arguopa
 te. i. destructores argenti. hic qd alij plies
 qui penales artes mathematicas mecha
 nicas exercebant. In mediū aut ciuitatis
 ipius quida ract flumū decurrebat qui
 diuidendo ciuitatē ipam i geminales pres
 equales pempni cursu hitantibz in ciuita
 te ipa mltā comoda oferebat. Nam ostruc
 tis iuxta ipam ipius i numerabilibus
 molendinis. molendina ipa admtā hitā
 cui furnita oculla i farine puluere coti
 dianis usibz gūtebant. hic eadā flumū
 pmeatus artificiose apertos q subterra
 neos ocaractis placentes ductus aquar
 nea i fecunditate decūrens. Ciuitatē ipaz
 ordinatis incurfioibz i undabat pquar
 lauactū coiste i mudicie purgabatur.

Ad huius itaq fluminis instar ordinat
 extitit. Sibi Rome qui pmediū romā
 erupens. p Troyam euert ad similitudine
 troye scam. bitem geminas distinxit
 ipres. In hac ig urbem troye taci adia
 centis regni gentes partes illas q lau
 dispas tolli pamius q i hitā decemur
 quaz mltitudine frā est nimū popu
 losa mltis decorata nobilibz et undiq
 tota plena ex mltor in colata uano
 plebeyor. hui aut ciuitatis diuisorū
 ludor gñā diuisa diuersis i ea adinue
 cionibz statuenit. Ibi pmo adinuenta
 fuerūt stracior solacia nōsa ibi ludo
 sibito irasabiles alex. hic repentina
 dapna q lucra momētanea tyrislor
 ibi thēdie q comedie dicunt pntius
 mltitudine q quis quidē asserant in mltis
 Sic hie i uenti fuisse pmt comediam. ibi
 inuētū legitur ludi ctenes. cronēses. et
 māma. que pmo iudez ueris ipē arboribz
 i mltā fionde uirtutibz q floribz ipm a
 pulchēntibz uuentute fieri pmo mltis
 oradij ofuēnt. ibi mltor ludor alioz gñā
 adinuenta fuerūt que ofuēnerūt hūm
 nōs demulcere q hūanis aspectibz solacia
 delcaloanis ingerē ad exhilarandas intue
 auz uolūntates. S; et Rex priamus pro
 sue hitacois hospicio et ppe receptio

Ad pēna fuisse
 delatu iome flum
 iudicis.

No. de troyedys

mansionis in eminentiori loco urbis ipsius
natae rupis excelsae magnam et firmo-
simam habitaculum ordinavit.

Lion firmam constituit magnam eius
palacium appellat. et magne magi-
stre fortissimae firmitatis. haec in rupe
natae uolens abscessa firmam extitit
inclinatam ylion ab ymo usque dorsum. hinc
forma oculata. cuius altitudo summam.
Quingentorum passuum attingebat. praeter
cacumina turrium in circuitu suo non
multa distantia uicinarum. quae in multis mag-
nitudine altitudinem excedebat. Quatuor
turrium summam praeter altitudinem nimiam
nubium uelle otimus infussum tege-
bant. et ex quibus summitate tam ardua
vniuersa totius praecipuae adiacentiae loca et
remotos etiam sic comode poterant intueri.
Huius ylion multorum superficies. quae se intue-
cum praestabat aspectibus non ex late cala-
mitata forte de albatum ingebat. cum tota
esset lapidibus intricata marmoreis in multorum
uarietate distincta colorum et in diversis
ymaginum celatibus quae intuentium aspectibus
alludebat. Sic et eius fenestras non in
significanter opus forte marmoreum cum
maior pars eius extructa fuisset ex quadam
fulgentium cristallorum. Sic fenestras ipsas

colupnule. Sic capitella et bases ipsas. Sed
tenori uero parte praedicti palacii in aliis hodi-
erna adstantia munificae. Rex summus.
quandam Salam instituit praeter longitudinis
ser latitudinis consonatis. cuius extrinseci
superficies erat tabulis uestita in armo-
reis. Et ex linguis adunis et ebamis
eius tabulata testudo. cuius praerimentum mu-
sicae episcopi diuificata materia diuisos di-
stinxerat in colores. In huius saepe capite. Re-
gnum erat solium institutum. ubi mensa re-
gia praeritate distincta. locata extiterat.
totum opus elous et ebami subtilibus ex-
uictis. Sic et ab utraque latere mensarum
ordo distensus. commodas dabat discur-
sibus sectiones. In alio uero capite saepe ipsius
mirabilis episcopi gemis autem. et extitit em-
quodam hodiernum altitudo in uoce iouis. ad
quod praerenti gradus musaei operis in stitu-
tione conuersos. accedentibus intrinsecum dabat
ascensus. In huius altaris igitur summitate radia-
bat apprita ymago quaedam aurea dei iouis
in latitudine. Et ab utraque tota ex armo electo
operta in armo extimacae ualoris. qua
uicinarum gemarum uenustibus impressio. et eius
nobilitate anni. hinc inde apponit et
in diuisis operibus uniones. Huius dei iouis erat
praerami regis summa. quae in uicinis fiduciam diu-
putauerat praerane longa telicite ingere.

gnominosa iactura decessus meū am
purget nec abstinē rōnabilē ualeo
a dolore cordis eximio scies sorore meā
Sorianā delectā exilio ab eē neo demēt
no infedens imone iugalis. S; eaz in
turpis adulterij otinna pollutione ue
ran. Placuit ergo saltz in istis aguel
honi nri; mays / montis q; su alioi
bus requirē Sireos ips / ut si in resu
tuere uelint meā exionā / nlla eis a
nobis querela dingerē impoiter. S; s;
silencio deceto opelletemur / muti di
simulare nobis fecis inuinas / ut age
tis nre secantate ppetua fatoz iudia
turbaco repellat. Et creptus hys ue
bis Rex pāmus suo colo quo finem
fecit. Astantes ig; unūsi disortū regis
osalu; unūsalit simul pbant. Quāc
pāmus suoz fidelū appbace pcepta
pipius excauacione. Anthenoz; hōiem
mste discreaois iudistiū / et legalib;
institucōib; erudiciū suū elegit i nū
ciū; et legatum que ipē Rex pāb; so
licitat et mādatis / ut ad sinuendum
huiusmodi legacois hon' et excauam
tante rei se uolūtariū offerat q; exca
uacione deuotū. Anthenoz; ig; deuotum
se mādatis regis exhibuit ad exequē
du; pācā deuotius nllas mori' obiat.

*Abaxator Ant
noz p pāmu
mstus g'ca.*

Parā ig; classe et singlis ad cās facienti
bus nauigandi. Anthenoz; sibi solliato
classem intrat. et sibilante nauigio i
puellis extensis inuentoz afflactibus
scōz; tam diu p spāa diez / et noctū
nauigant / qd apud oramusū quādā
uidet; Santatē deptib; Thelalie sospes
apphaur. ubi Rex pelles motū totalitē
ptrahbat. Quo a Rege pelles in hono
uultu pmo recepto cām suū aduent' Rex
pelles suscitā ab illo. Qui Anthenoz; per
lex ūba respondit. A. Rege pāmo sū
missis ad uos. Hec ei Rex pāmus p
me nūciū; mandat nobis grames qd;
q; in mento sibi a uobis illatas inuinas /
nō putat a uie memorie recordy' exa
dille / cū absq; grans offensiois cā sui
gentozis irruisset in Regnū; que nea
nequr' tradidistis eū tendo fundit' tū;
et pemptis ei' amb; misas quas fira
uue uoluerit in hūitate / et exiliū dedu
ristis. Ampl' sorore ei' Sorianā puellā;
Regia / ut mat' moio collocatā turpi
asportalis nā meretrico more polluta;
turpi' otactā eāde; detentoz ipius. Qui
ig; sōus mste discreaois Rex. Vos idem
Rex pāmus rogat / q; monet ut exinde
cessat belli Rabies / q; futū scandala nō
resulter que detestabiliā deler' eē apd

lunos / q grines opam sic uelitis ipeare
 ut saltem sibi soror sua restitui mandaret.
 oib; alijs dapnis amurys quetato ab
 ip; Que omnia postq; audiuit **Reppelleu**
 exaudiuit in suuie a ipetu no obtepm
 ne sue. apullosis ubis i sultant i pnam
 i feliatne sibi expbang sensus sui. qm
 nacy iunys **Antenor**. recessu iudice
 asseres q si ecia pmetu; mora in sua
 terra ptrahitur huc facer nequit neci
 trudi. **Quod Antenor** audiens a **Rege**
Pelleo licentia no petita festin' classe; mar
 uit. quocedens a pntu alio pellego se co
 misit. **Qui nauigans** ignora p maria
 opentib; dieb; noctib; puenit salern
 na **In** Cunitate ig; salernina tue **Rex**
Thelamon pns erat ad que clasem desce
 dens. **Antenor** se otulit laurur. **Que;**
 ut iudic **Rex Thelamon** uultu qd amodo
 no recipit amio; cu obtentu **Grione** ad
 uelutis omis troyanos omniu odium enuti
 re. Tandē aduentus sui ab **Antenore**
 cam quent. **Qui Antenor** Regi; pnam
 asbens se legatu; legatiois sue senem
 sibi explicat. mixe uba. **Rex Priamus**
Siviani regni diis nobilitate uram re
 quirit ut sorore suaz exiona qua i aula
 ura madoenti tractatis obsequio restituan
 eide cu no mltuz cedat adgliaz. **Regis fi**

Renlio
Regis
Pelleo
Anteno
 rem

oto; reg
 nam

liam et sorore in honesto tractate. **Mo:ao**
 que sine a pari nobili ul' q; amauon re
 lacone debita ueneranda. nec tu debys
 q a nobis erga eu detestabili modo sit
 gestu mltro dolore uocabat si restituenda
 sibi e; benignitas ura puerit qua ad
 huc **Rex Priamus** potit deceti forte ma
 timoio colloere. **simtis** ig; ab **Antenoe**
 ubis ipis a **Thelamone** grauit intellectis
 graue q subita **Thelamon** exaltur iuraz
 et uisibili uultu uba pfundes sic intulit
 p resposiones obiectu. **Amice** qd qd dicit
 de tua leuitate **Regis** mlti adnumacione
 amoneoz cu nec in ip; nec ego sibi aliau
 amiae notica sim quictus. Et ideo ei
 exaudire pamina no michi cedit aduo
 tu. **Nonit** ei ip; **Rex** cu me iulacione aud; r;
 fianous cu quibusd; alijs **Birae** nobilib;
 adu; sus **Laumedun;** reges cu criminis
 petuacione cu exccatu otulisse et i mei
 auous effusione no modici bellias ar
 mus **Divyana** mtem pnu mtrasse ppt
 qd ex miliae teci assensa in mee uictorie
 pnu in fuit traditi exiona ad faciendu
 de ea mee arbitriu uoluntate q no leue
 munu; michi datu arbitro extitisse cu
 q ipa sit nimia speciositate decora mltis
 i signiti dextrims q laudabilu mox co
 poficione uenusti. **Non** ergo michi tam

Renlio Thalamo
 ty; q; Antenorez.

Dem Helamo
ny 97 Anteno
rem.

leuem rem postulas rem tam redde pre
ciosam et intanto discrimine in questu.
Dic ergo Regi tuo Exonia obtine non
posse nisi pacem gladij trucidentis et
te ipm in fatum reputo. ualde scim qm
detali legacione pondus assumie uolu
sti cu scire deberes manifeste discrimi
te pnde subice et meoz potera. qure
et tuu filis psecumt stimulus odiosis.
Recede ig ab hac tra festu qd nisi in
stunt feceris. scias te sine dubio motu
piculo man- suz. Quod Antenor au
diens illo festinavit ad nauu qmtra
impam statim uetoz ductib; se omisit
q ip nauigate felicit puenit. Achaya
ubi Rex Castor q plux de quib; supra
dictu est mora i siml pntebat. Ad h
Antenor de nauu descendes ascendit
et eis expota sue legacionis forma sibi
data p suam de sue restitucioe soroz
q illas ab illis iniuris sine ca de suoz
morte parentu sue uerbis exhidio q de
uz pdacione suaz. Ad pda expota per
Antenore sic. Castor nato simone resp
dit. Amice quisq; es no credim n pu
timus offendisse suam indebite. Cu
Laumedon Rex ei genit; oim pshent
mali sui tng meatus i solutus pmp
offensaz pms intulerit i quosdam

No ppu
losa qm
qstima
ula pti
a dice ne
stoz q
Antenore

terre me maiores eius ig odium magis
appetit q quiete pace ipius. Cui tam
ppmissa q sequentia pmissoz aduersus
ipm et suos hostilitatis spm assuphm
nec mltu te ardo dilexit qui te fuit
ad huiusmodi legacionis tractatu ortus.
cu et tu uita tua tibi parū curā ee mo
strans qui ad talem rem fines nros
psuphs attigisse. Nulla ig mora te te
neat i hac tra q nisi dilectis festinam
tue uite disemete senas subituz.
Antenor aut his uerbis auditis illo
catus discesit ab ipis. ad nauu aac
leuit q ancoris subiectis amari stuz
cu Antenore uelificat nauis ipa que
te nauigis usus pilon ibi sim appliaur
ubi dux Nestor i mltor suoz comitua
nobiliu morbat. Ad quem Antenor
de nauu descendes se oruit q eilegatu
se assens Regis pnam legacionis sue
sciem pro ut pns Castor et plux
p omia explomur. Nestor aut ut uiba
pcepit. Antenoris rugorem ilens
ultu respicit ab obliquo et ei talia
uiba dictis ipectuose respondit. huc
neq; unde te tanta deduce plupst
audacia ut i tulu placone simonum
ifige pcluphs aures meas nisi me
mea fieri nec nobilitas mandarem

a tuus finibus lingua euelli querales
 poyt in hmones et in deoais Regis tu
 te tincto p'tram ab equis mēbratū disii
 gi faciem m'bra tua. discedas ig' ameo
 spectu celerē q' si stati nō fecerit q' dicit
 re ueni tibi succedent. It' Antenor: talis
 superficialis hēre hmonū dubitās. In
 ramdem Nestōis immantatē ipius il
 lico uocens ab ip' sua puenit ad na
 uis et motmēta uehs extensis hēuā
 desit p'p'ntat' et eo scendente alta ma
 nā p'p'ntat' odiosa cuius am rabies tem
 pestatus obdurat aere tenebrosa calig
 ne et strans uetis affl'mab' fūdantur
 ymbres itonitūoz rugitu mirabili et
 cōturbacionib' fulgurib' ordiosis uata
 ti fluctus mentis excelsos tollūt in
 montes nūc pupis ab hincta mans
 yactib' piculosa p'p'ntat' yma p'fūdi nūc
 undaz inflacionib' eleuati p'fluctus
 mōtuosa p'p'ntat' cōmūa p'cellaz. Instar
 g' euidens nauigantib' i ip'a uite di
 scimē et p'p'ntat' piculi effundū
 tur uana d'ys uota Sic nam illa p'ti
 diū patentib' subiecta piculis. Quāto
 die cessant tēpestas angustia et uē
 toz fūoz desit mitigatus placant
 manā quiescūt fluctus q' nauigantē
 ipi amotis laqueis iam cuncti spm cō

fortacois allumit. Sicq' nauigantib' ipis
 reuo diametro s'bleant ad horis t'p'nti
 portus aduēunt et eis descendētib' i
 t'p'nti op'nta passū celen an oia se cōfe
 runt ad t'p'nta deoz ubi eoz uota suppli
 ces deis solūūt. Sic q' Antenor post
 uictimas d'ys oblatas et post factia
 de more lib'ara ad magnā p'p'ntat' Regis
 Regiā i comitina m'ltor de suo redditu
 ualde letantū i columis q' sol'p'ntat' accessit
 Consedente ig' rege p'p'ntat' cū suoz comi
 tina maior alt'mab' eā q' p'p'ntat' alijs
 et ei filijs mē deis. Antenor refert et
 uerat q'd q'd sibi m'braa succēssat senatū.
 Narat ei sibi graue respōsū f'cū. Apelleo
 minaces iurias. Athalamone sibi deis
 Castōis et p'p'ntat' obp'ntat' respōsa
 diuis et aff'ctos. Nestōre sibi timores
 incusos que oia postq' audiunt. Rex
 p'p'ntat' turbatus est ualde et dolore
 torquet i modio senacē legatū suū
 m'braa sic obp'ntat' receptū et de recapa
 cōis sorous f'cū est quodā modo despe
 ritus. *lib. vi. de consilio f'cū de
 p'ntat' apud greciam p'p'ntat'.*

Postq' uero Rex p'p'ntat' Antenor
 f'cū est cū de grecor regno odio
 quod grea tot itumatis t'p'ntat' adūsus